

OKORVÖLGY

HELYI ÉRTÉKVÉDELMI KATASZTER

OKORVÖLGY

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

HELYI ÉRTÉKVÉDELMI KATASZTER

Készítette a
PÉCSÉPTERV STÚDIÓ
2003-ban

Vezető tervező: Csaba Gyula TT-1-02-0034

Építész: Csaba Gyula
Béres Gábor
Farkas László

Régész: Kovaliczky Gergely

Örökségvédelmi hatástanulmány

Régészeti rész

Az örökségvédelmi hatástanulmány a nemzeti kulturális örökség miniszterének 4/2003. (II. 20.) NKÖM rendelete alapján lett elkészítve.

Okorvölgy

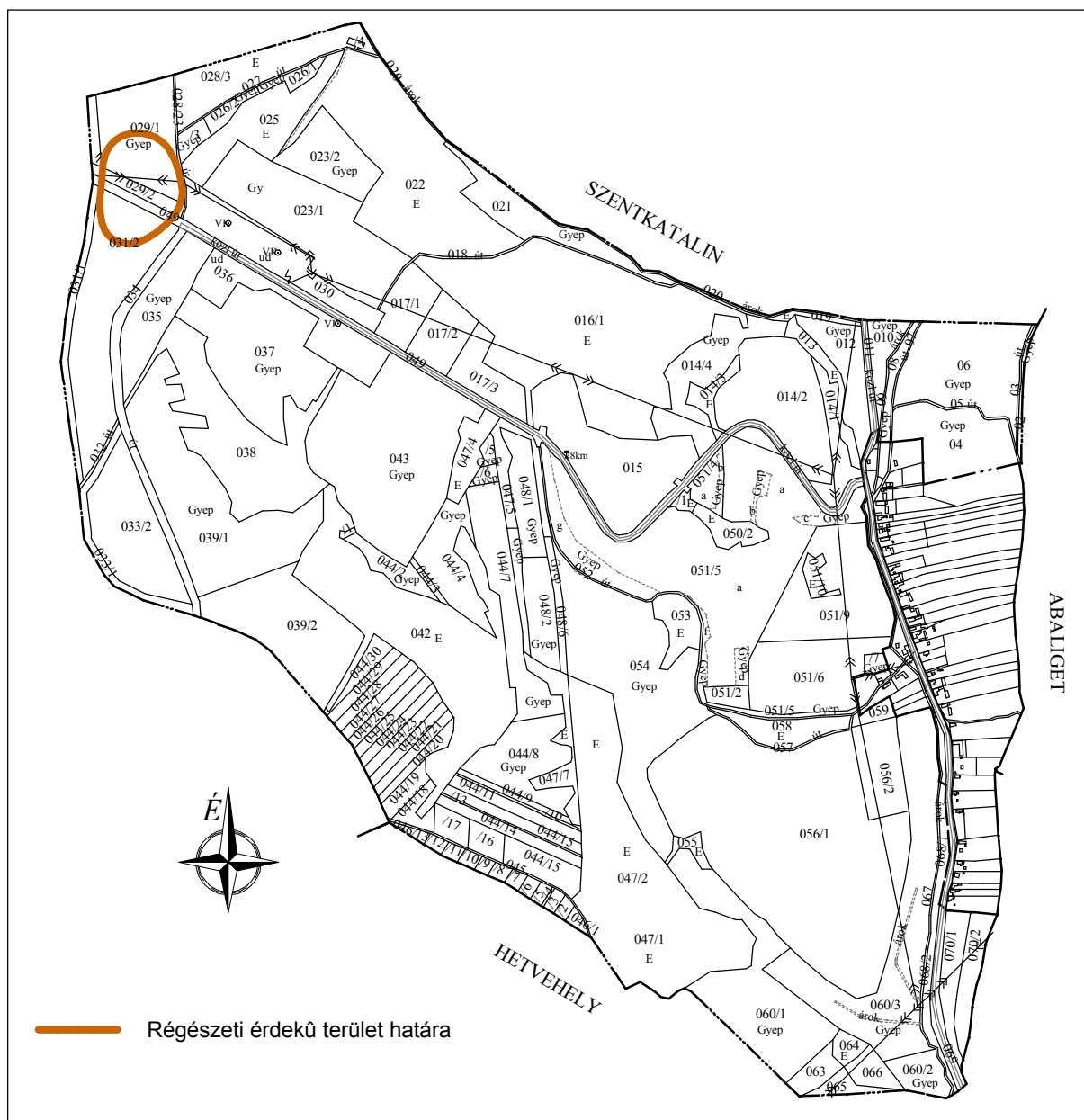
Kirchhofäcker: Régészeti érdekelttségű terület. Feltehetőleg az egykori Hétmén falu temetője található itt. Régészeti kutatás a területen még nem folyt.

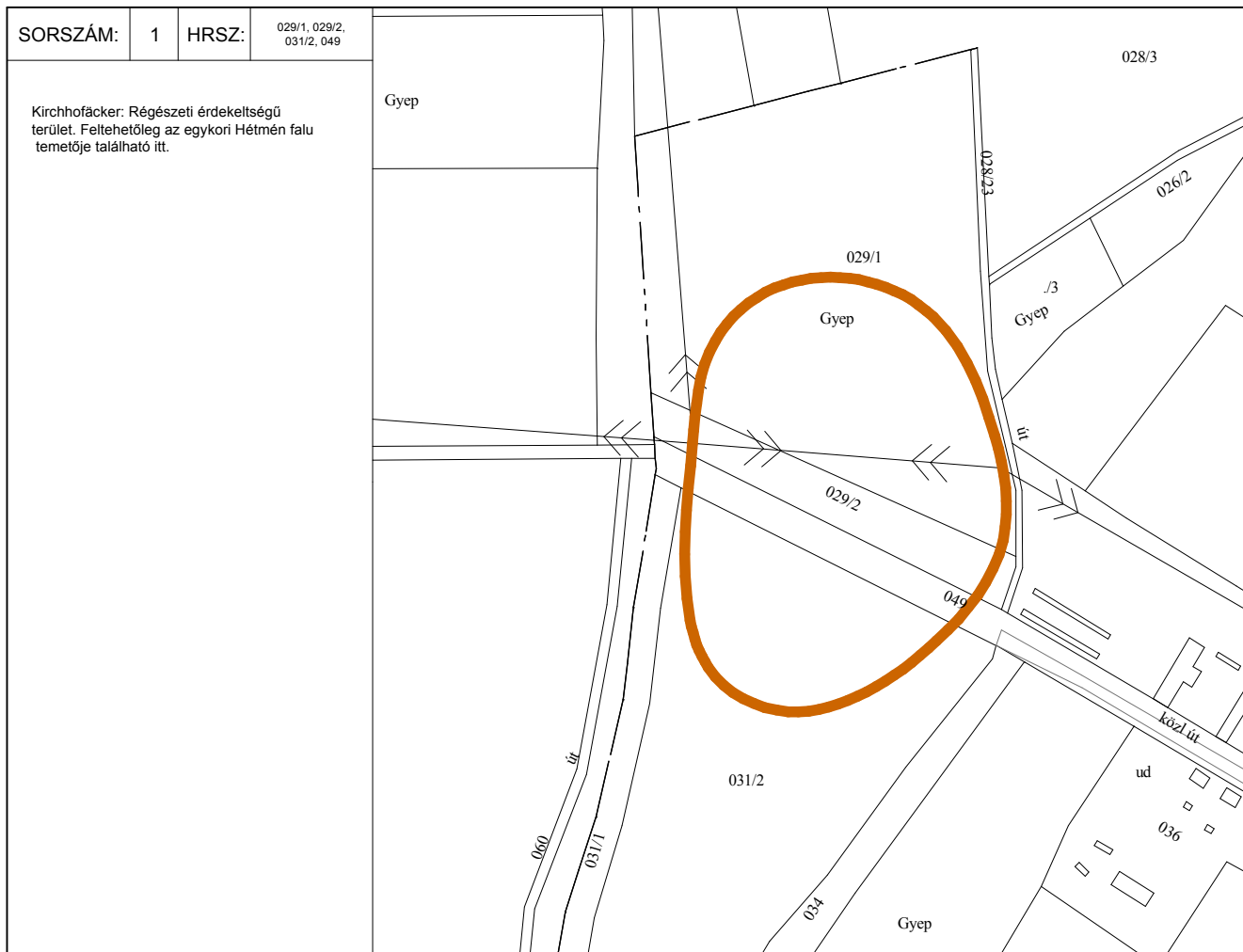
Földmunkával járó beruházások (ld. NKÖM 18/2001. (X.18.) rendelet 1. § a) és művelésváltás esetén szükséges a terület beruházást érintő területének régészeti kutatása, régészeti objektumok elpusztításuk előtti szakszerű feltárása, dokumentálása az NKÖM 18/2001. (X.18.) rendelet 14. § szerint.

A terület a szabályozási terv szerint korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület, így a lelőhelyen nem várható a régészeti jelenségek állapotát károsító tevékenység. Ebből kifolyólag a jövőben örökségvédelmi tevékenységre várhatóan nincs szükség.

Irodalom: Baranya megye földrajzi nevei I, Pécs 1982 327.

Kovaliczky Gergely

A településszerkezet kialakulása

Okorvölgy a Mecsek és a Zselic határán az Okor-patak völgyében terül el. Nevét először 1542-ben Okorwelgh alakban írták le. Korábbi leletek utalnak arra, hogy a bronzkori halomsíros kultúra népei is menedéket találtak a környéken. Az oszmán uralom alatt elnéptelenedett faluba csak a XVIII. Sz.-ban indult meg a visszatelepülés, főleg németekkel, kisebb részt magyarokkal. A római katolikus vallású kistelepülésnek nincs temploma, csak egy haranglába.

A telkek beépítésének változása

A hagyományos hosszházas elrendezésű falusi lakóháztípus az egész településen megtalálható. Az egytraktusos lakóházat egy következő fejlődési fokozatban az utcafronton L alakban bővítették.

A község szerkezetében megfigyelhető a terepadottságokat követő utcavezetés. Figyelemre méltó építészeti alkotások a nyers-tégla felületű melléképületek.

Az értékvédelem fajtái

Az építészeti értékvédelem vonatkozhat területre és építményre, a védelem foka lehet országos (műemlék) és helyi védelem, aminek van H1 és H2 fokozata.

A H1 fokozatra javasolt épületeket tömegükben és tetőformájukban kell megtartani, érintetlenül hagyva a homlokzati nyílásrendet és a nyílászárók részosztását, megőrizve a homlokzati tagozatokat.

A H2 fokozatú védelem az épület valamely részértékére terjed ki. Az épületek felújítása, bővítése esetén ezeket az értékeket meg kell őrizni.

A védett épületek belső korszerűsítését, átalakítását a védettség nem akadályozza, sőt a védelem érdekében elő kell segíteni az épületek mai igényeknek megfelelő használatát. A belső átalakításokat az eredeti belső értékek elvárható tiszteletben tartásával kell megoldani.

A védett épületet úgy lehet bővíteni, hogy az eredeti épület tömegformája, homlokzati kialakítása, utcafép szerepe ne változzon, illetve gondosan mérlegelt kompromisszum

arán a legkisebb kárt szenvedje és a tervezett bővítés a régi épület formálásával, szerkezetével, anyaghasználatával összhangban legyen.

Az épület bontására csak műszaki és erkölcsi avultság beálltával kerülhet sor, a védettség megszüntetését követően. Az új épülettel legalább a tömegét meg kell őrizni.

A település értékvédelmi katasztere

A területen nincs országos védelem alatt álló műemlék.

Összesen 5 építményt javasolunk H1 fokozatú védelemre és 2-öt H2 fokozatúra.

Az örökségvédelmi hatástanulmány összegzése

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény rendelkezéseinek megfelelően az örökségvédelmi hatástanulmány műemlékvédelmi szempontból a következő lényegi megállapításokat teszi a készülő településrendezési tervhez:

Műemlékvédelmi szempontból a tanulmány összegyűjtötte a területen található országos védelem alatt álló objektumokat, valamint a helyi sajátosságokat magukon viselő építészeti, kultúrtörténeti emlékeket. A Kulturális Örökségvédelmi Hivaltaltól megkapott adatszolgáltatás, a helyszíni terepbejárás, valamint a helybeliekkel való egyeztetések során kiválasztott épületek, építmények dokumentálásra kerültek. A rendszerezés kettő fokozatú, amely során a helyi védettség H1 vagy H2 kategóriájú lehet.

A helyi védelem alá helyezett objektumok meg kell jelenjenek a települések rendezési terveiben is, mint különös figyelmet érdemlő létesítmények. A velük kapcsolatos építési tevékenységek engedélyezése során a Helyi Építési Szabályzat mellékleteként kiadott építészeti értékvizsgálatban leírt követelményeket teljesíteni kell.

A helyi közösség múltjának, identitásának fontos elemei az épített környezet elemei, amelyek megóvásuk esetén esztétikus lakókörnyezetet eredményeznek.

1782-1785

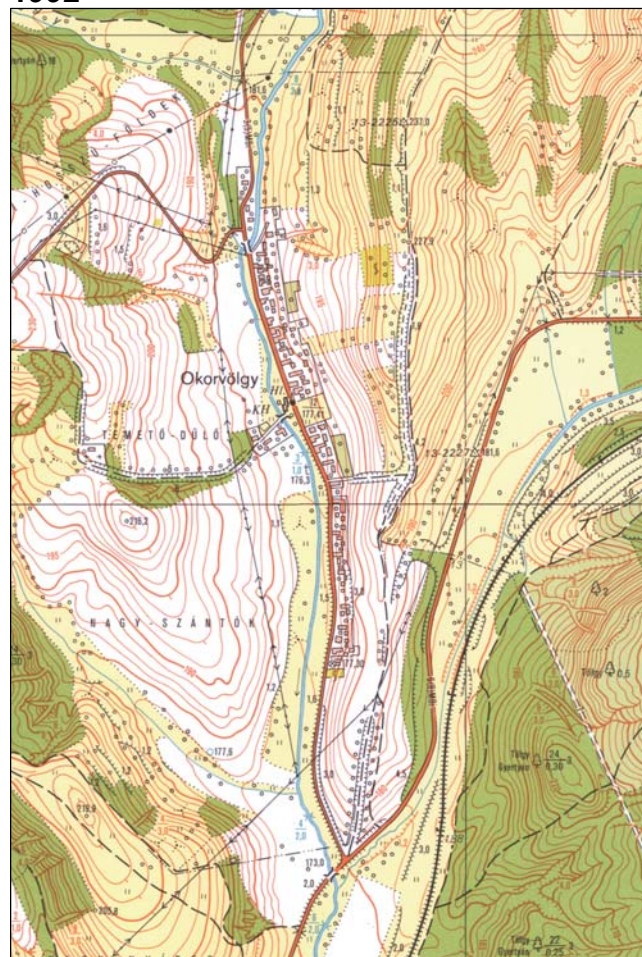
1829-1866

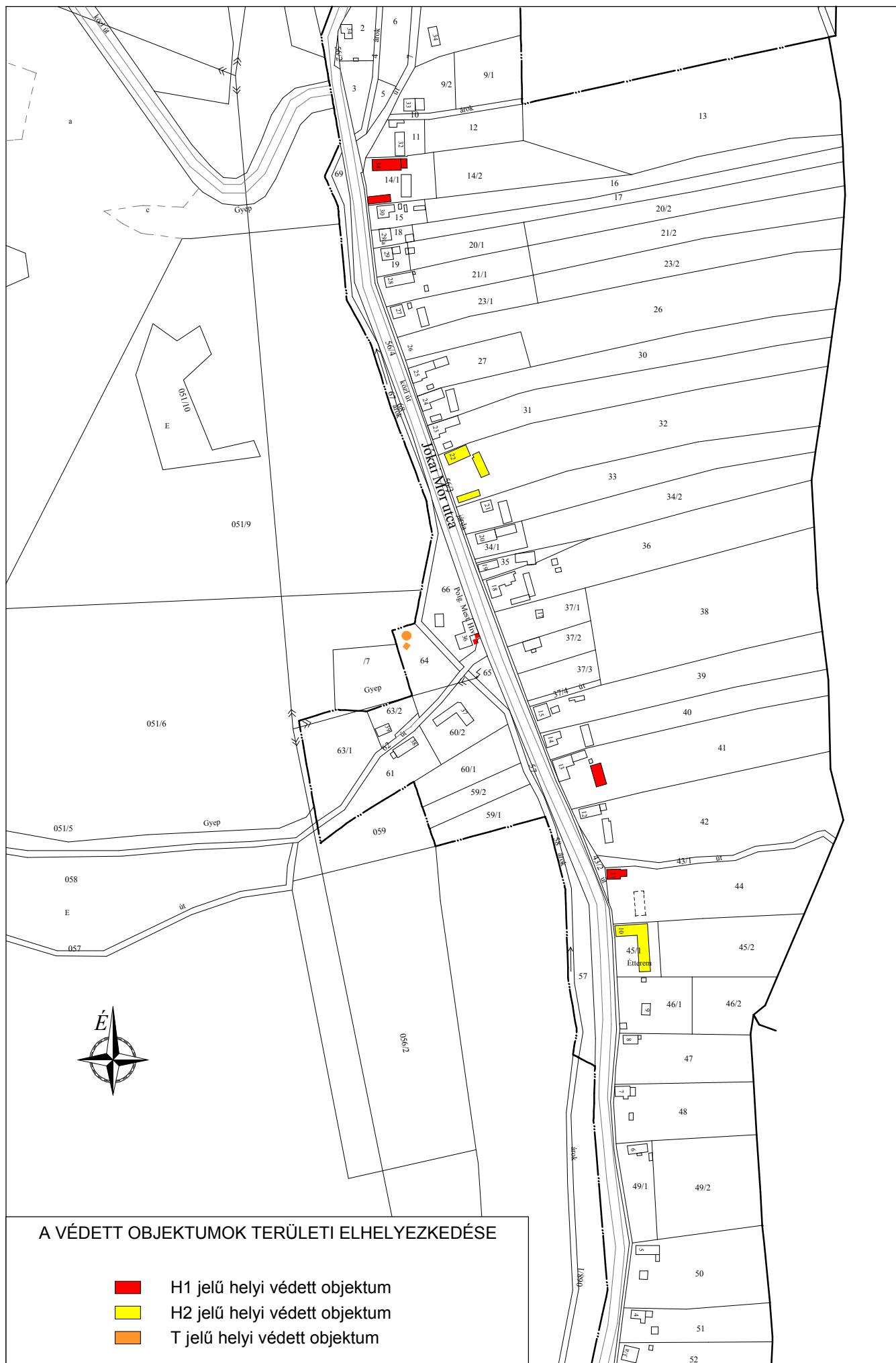

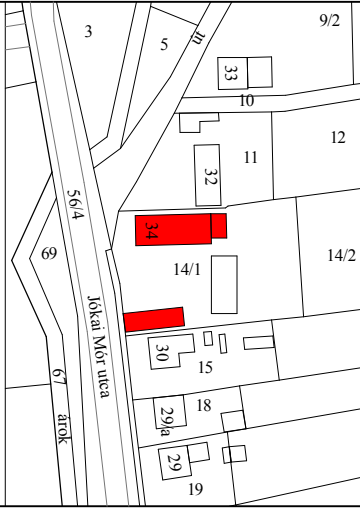
1872-1884

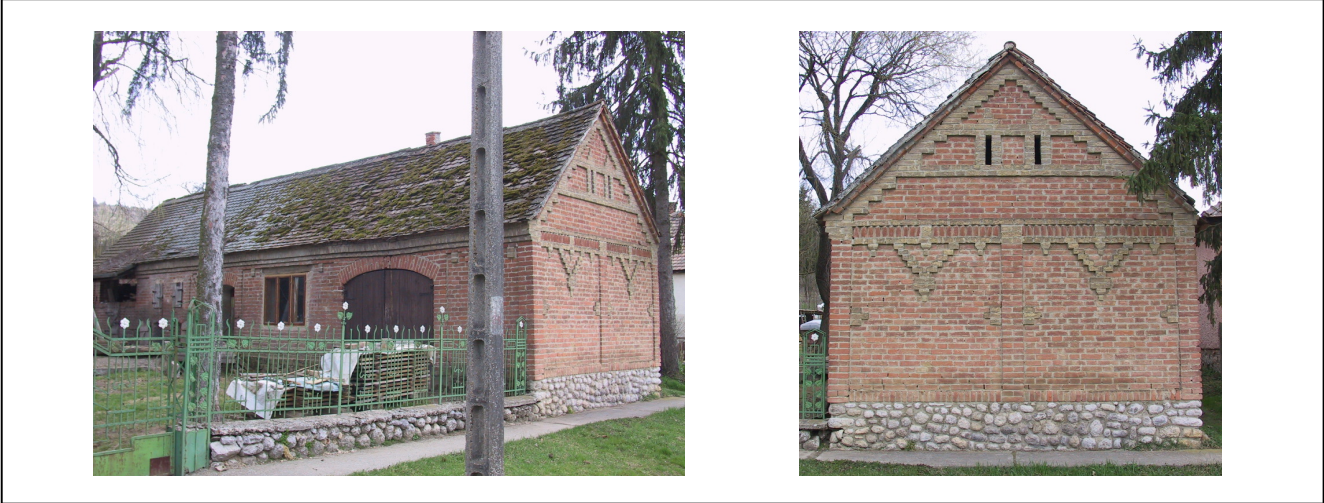

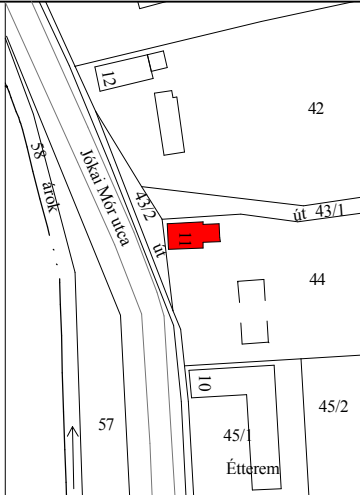
1992

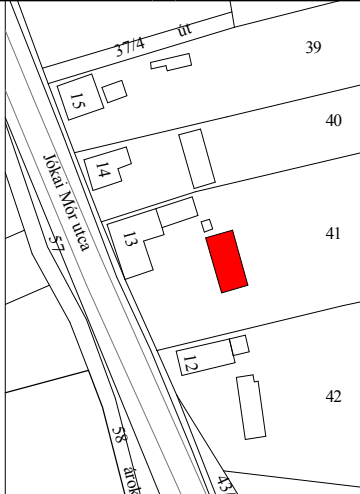

Leírás Az egytraktusos lakóépület főhomlokzatán eredeti nyílásrendszer látható. Az utcai falát dörzsölt vakolattal látták el, rajta vakolatdíszek nincsenek. Az utcafronti telekhatárra helyezett melléképület nyers téglafelületű falain a falsíkból előreugratott díszítő téglasorok találhatók. Védett építészeti elemek a lakóépület tömege, tornáckialakítása, utcai homlokzatának nyílásrendszere a melléképület tömege, nyers téglafelülete Korrekciós javaslat A lakóépület homlokzatán a dörzsölt vakolatot simított vakoltra kell cserélni, és lehetőleg világos vagy fehér színűre kell festeni. A homlokzat vakolatdíszzeit régi fényképek vagy analógiák alapján helyre kell állítani.		Jókai Mór utca 34.	Helyrajzi szám	14/1
		- lakóépület, melléképület -	Védelem foka	H1
				

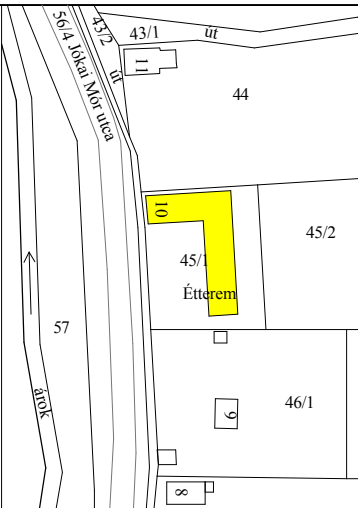

Leírás Az utcafronton merőleges gerincű nyeregtetővel létesült lakóház felújításon esett át. A falazott mellvéddel létesült szegmensíves tornáca az utcafronton falnyílásban végződik.		Jókai Mór utca 11.	Helyrajzi szám	44
		- lakóépület -	Védelem foka	H1
Védett építészeti elemek az épület tömege, nyílásrendszere, tornáckialakítása				
Korrekciós javaslat				

Leírás A nyers téglafelületű melléképület eredeti nyílásrendszerrel látható. A szegmensíves lezárású ajtókat és ablakokat téglakeretezés kíséri. A hagyományos építészeti stílusban kialakított homlokzatot a fal síkjából előreugratott tégladíszek tagolják. Védett építészeti elemek a melléképület tömege, nyers téglafelülete, nyílásrendszere Korrekciós javaslat A fa nyílászárókat a megfelelő favédelemmel kell ellátni.		Jókai Mór utca 13.	Helyrajzi szám	41
		- melléképület -	Védelem foka	H1
				

Leírás A csonkakontyolt tetejű lakóépület eresztűnyúlással épült. Homlokzatán vakolatdíszek nem láthatók. A melléképületek az udvart keretes jelleggel ölelik körül. Homlokzataik nyers téglafelületűek, nyílásaikat téglakeretezés kíséri. Védett építészeti elemek a lakóépület tömege, a melléképületek tömege, nyers téglafelülete Korrektíós javaslat A melléképületek deszka nyílászáróit fel kell újítani.		Jókai Mór utca 22.	Helyrajzi szám	32
		- lakóépület, melléképület -	Védelem foka	H2
				

Leírás A szolgáltató funkciót ellátó épület tornácát cizellált könyökfákkal ellátott faoszlopok tartják. A nyers téglafelületű melléképület L alakban csatlakozik a főépülethez. Szegmensíves nyílásait többségében átalakították, de a régi nyílások helye még felfedezhető. Védett építészeti elemek a lakóépület tömege, tornácoszlopai, a melléképület tömege, nyers téglafelülete Korrektíós javaslat A melléképület eredeti nyílásrendszerét a homlokzaton a téglakeretezés meghagyásával, jelzésértékűen meg kell mutatni. Az új falazásokat teliben fugázott módon kell megépíteni.		Jókai Mór utca 10.	Helyrajzi szám	45/1
		- lakóépület, melléképület -	Védelem foka	H2
				

Leírás A Polgármesteri Hivatal épületéhez toldott harangláb a település utcaképeinek meghatározó eleme. Nyílásai a harangfelfüggesztés szintjén láthatók. Homlokzatán díszítések nincsenek. Védett építészeti elemek a harangtorony tömege Korrektíós javaslat A torony festését fel kell újítani.		Jócai Mór utca	Helyrajzi szám	66
		- harangtorony -	Védelem foka	H1
Leírás A harangtorony tövében található kereszt posztamensre helyezett alkotás. Védett építészeti elemek a kereszt Korrektíós javaslat		Jócai Mór utca	Helyrajzi szám	66
		- kereszt -	Védelem foka	H1
Leírás A település központi részén eredő forrást egy koros fa jelöli meg. Mindkettő egyedi tájérték. Védett tájérték a forrás, koros fa Korrektíós javaslat A forrás kisléptékű, igényesen kialakított felépítményt kell kapjon.		-	Helyrajzi szám	64
		- forrás, fa -	Védelem foka	T